

Rettenøgle – stavedel

Opgave 1.1

Vokalen er:

1. **a** i kat, 2. **i** i bil, 3. **u** i bus, 4. **æ** i æg, 5. **o** i fod, 6. **å** i sål, 7. **e** i sten, 8. **y** i sky, 9. **ø** i øl, 10. **œ** i træ, 11. **e** i fjer, 12. **a** i sav.

Opgave 1.2

Vokalerne er:

1. **o, a** i sofa, 2. **å** i nål, 3. **i, o, i** i violin, 4. **a, i** i avis, 5. **i** i gris, 6. **a, i, o** i radio, 7. **a, a** i altan, 8. **o, a** i cola, 9. **i, o** i citron, 10. **o, u** i globus, 11. **a, e** i kamel, 12. **a, i** i kanin, 13. **y, å** i lynlås, 14. **o, i, i** i politi, 15. **a, i, u** i papirkurv, 16. **a, a, a, i** i ananas, 17. **a, a, y** i paraply, 18. **i, a** i stillads, 19. **e, i** i gebis.

Opgave 1.3

går – **å** er lydret

tit – **i** er lydret

vil – **i** lyder som et e og er ikke lydret

helst – **e** lyder som et æ og er ikke lydret

se – **e** er lydret

men – **e** lyder som et æ og er ikke lydret

kan – **a** er lydret

bedst – **e** lyder som et æ og er ikke lydret

de – **e** lyder som et i og er ikke lydret

det – **e** er lydret

hvad – **a** er lydret

skal – **a** er lydret

det – **e** er lydret

sker – **e** er lydret

slå – **å** er lydret

film – **i** er lydret

Opgave 1.4

og – **o** lyder som et å og er ikke lydret
har – **a** er lydret
med – **e** lyder som et æ og er ikke lydret
mad – **a** er lydret
ind – **i** lyder som et e og er ikke lydret
en – **e** er lydret
hel – **e** er lydret
ad – **a** er lydret
er – **e** lyder som et æ og er ikke lydret
mest – **e** er lydret
ham – **a** er lydret
god – **o** er lydret
kok – **o** lyder som et å og er ikke lydret
lidt – **i** lyder som et e og er ikke lydret
jævn – **æ** er lydret

Opgave 1.5

Begyndelseskonsonanten er:

1. **b** i bil, 2. **n** i nål, 3. **m** i måne, 4. **p** i pibe, 5. **g** i gaffel, 6. **k** i kost, 7. **h** i hammer, 8. **r** i rat, 9. **j** i jordbær, 10. **s** i saks, 11. **t** i tand, 12. **d** i dør, 13. **n** i ni, 14. **l** i løg, 15. **t** i tromme, 16. **l** i læbe, 17. **j** i juletræ, 18. **f** i fisk.

Opgave 1.6

Ordet slutter med konsonanten:

1. **t** i kat, 2. **l** i bil, 3. **l** i nål, 4. **b** i næb, 5. **l** i stol, 6. **s** i glas, 7. **l** i kamel, 8. **s** i mus, 9. **n** i ben, 10. **g** i myg, 11. **j** i haj, 12. **f** i bøf, 13. **f** i giraf, 14. **s** i saks.

Opgave 1.7

- ros – mos (som i kartoffelmos), glos (udsagnsord), gros (udsagnsord), bos (udsagnsord), matros ... (bemærk: hos – vokalen ikke lydret, los – vokalen ikke lydret)
- tak – hak, bak (udsagnsord), lak, pak, rak, snak ...
- larm – varm, tarm, barm ...
- myg – byg, hyg, tyg (udsagnsord), styg ...

5. råb – dåb, håb, måb ...
6. hæs – læs (udsagnsord), blæs, hvæs ...
7. gås – bås, fås, lås, mås, sås, vås, flås, frås ...
8. by – ly, ny, gry, bly, kny ...
9. blå – flå, slå ...
10. sus – hus, mus, lus, knus ...
11. sæl – fæl, hæl, kæl, knæl, mæl, pæl, vræl ...
12. bål – kål, mål, nål, sål, tål, skål ...
13. barn – garn, skarn ...
14. sol – pol, nol (udsagnsord)...
15. min – din, fin, sin, vin, grin, svin ...
16. gøs – bøs, døs, løs, tøs, fnøs, knøs ...

Opgave 1.8

1.

ske – ble

bly – sky

blå – grå

bi – ti

fru – du

2.

tø – sø

grin – fin

ko – so

lyn – bryn

tyr – styr

3.

hus – mus

har – far

lys – frys

vand – sand

væg – skæg

4.

tøs – knøs

hest – bedst

smil – hvil

hvid – smid
flænge – hænge

Opgave 1.9

Ordet, der ikke rimer:

1. lys
2. pæn
3. tip
4. tand
5. bid
6. mis
7. grå
8. smil
9. sol
10. mund
11. tal
12. ræs

Opgave 1.10

Her er en mand,
Han er glad for sin **spand** / **tand** / --

Konen sidder og læser,
Manden står og **hvæser** / **fræser** / **blæser** / --

Se alle de fugle,
Der er også en **ugle** / **kugle** / --

Vil du ikke høre min sang,
Den er ikke særlig **lang** / --

Det er dumt at snakke,
Når man cykler op ad **bakke** / --

Opgave 1.12

a-larm (2), pe-li-kan (3), bib-li-o-tek (4), ly-se-sta-ge (4), glas-vin-du-er, (4), a-vis-hyl-de (4), kom-mu-ne-sko-le (5), ves-ten-vind (3), gen-tek-no-lo-gi (5), a-gur-ke-sa-lat (5), ka-rak-ter-bog (4), in-di-a-ner-telt (5), fru-e-stør-rel-se (5), o-lym-pi-a-de (5), kli-ma-an-læg (4), mil-li-on-bøf (4), ste-re-o-høj-ta-ler (6), ten-nis-ba-ne (4), flu-e-fis-ke-ri (5), po-li-ti-mand (4), op-vas-ke-mid-del (5), e-pi-de-mi (4), hi-sto-ri-e-bog (5), flø-de-skums-ka-ge (5), pa-pir-lom-me-tør-klæ-de (7)

Opgave 1.14

Begyndelsesbogstavet i 2. stavelse:

ru-in: i

las-so: s

o-a-se: a

po-li-ti: l

a-pril: p

be-vis: v

val-mu-e: m

me-lon: l

pi-a-no: a

lu-pin: p

ka-mel: m

be-løb: l

mi-kro-fon: k

pæ-on: o

mys-li: l

kul-tur: t

by-gas: g

ta-mil: m

Begyndelsesbogstavet i 3. stavelse:

i-de-al: a

ko-lo-ni: n

pan-de-ka-ge: k

vi-de-o-film: o

e-tu-i: i

ki-na-kål: k

ju-le-træ: t

vi-ta-min: m

fe-bru-ar: a

te-le-fon: f
ka-ka-o-mælk: o
ski-sko-le: l

få-re-skind: s
in-di-a-ner: a
e-go-is-me: i
in-spek-tør: t
plys-so-fa: f
ba-si-li-kum: l
ha-ve-fræ-ser: f
ka-pi-tal: t
bi-ki-ni: n

Opgave 1.17

hæng, abe, træ,
avis, trappe,
brød, kurv,
vej, hus,
køb, lampe,
dame, sofa,
brug, vand, sæbe,
pige, glad, hest,
mal, bord, stol, lys, farve,
is, smelt, varme (eller varm)

Opgave 1.20

Isskøjte – skøjteis, solvarme – varmesol, biljagt – jagtbil, sporvogn – vognspor,
tagpap – paptag, træbord – bordtræ

Opgave 1.21

skolebog, bogskole, skolemad, madskole, skolepige, pigeskole, skolepapir,
papirskole, bogmad, madbog, bogpige, pigebog, bogpapir, papirbog, madpige,
pigemad, madpapir, papirmad, pigepapir, papirpige

Opgave 1.22

1. møllesten – sammensat af mølle + sten
2. barstol – sammensat af bar + stol
3. blomsterbed – sammensat af blomster + bed
4. regnfrakke – sammensat af regn + frakke
5. dundyne – sammensat af dun + dyne
6. bardun – helt ord
7. sælpels – sammensat af sæl + pels
8. husmur – sammensat af hus + mur
9. vingummi – sammensat af vin + gummi
10. ballade – helt ord
11. barbar – helt ord
12. solbad – sammensat af sol + bad
13. franskbrød – sammensat af fransk + brød
14. vindue – helt ord
15. ballast – helt ord (oprindeligt en sammensætning af ”last” = byrde og uvist *bal* = ”tom” – jvnf. Etymologi, Gyldendals Røde Ordbøger)
16. skovdue – sammensat af skov + due

Opgave 1.23

1. pris+liste
2. buks+e+knap
3. svin+e+sti
4. tillid+s+mand
5. vinter+sport+s+stederne
ski+skole
6. pude+betræk
7. gås+e+hud
8. pande+bånd
9. metal+stol
10. æble+træ
11. dag+s+orden
12. have+gang
13. stol+e+ben
14. skib+s+dæk
15. lys+e+stage

Opgave 1.24

Ud+salg

Vask+e+maskine, top+betjent, vand+forbrug,
køl+e-skab, støj+svag, hylde+plads,
støv+suger, støv+filter, støv+pose, teleskop+rør
bord+ovn, ovn+rum, rust+fri
gas+komfur, kog+e+blus
opvask+e+maskine (op+vask),
glas+keramik,
grill+elementer
mikro+ovn, glas+tallerken
støv+suger, metal+rør, møbel+mund+stykke, lyd+svag,
frys+e+kumme, tråd+kurve, temperatur+sikkert

Opgave 1.25

barn+e+vogn+s+hjul, dame+taske+tyv, skrald+e+mand+s+sjak, skrue+stik+s+bænk,
kul+syre+slukker, fisk+e+grej+s+butik, vind+mølle+tårn, land+s+ting+s+valg

Opgave 1.27

mange, lide, rejse, ferie, rejsemålene, forskellige, nogle, komme, varme, vælge,
kølige, bade, dase, aktive, sejle, cykle, tage, camping-ferie, måde, rejse, lande, have
(i *andre, vandre, hellere, klatre, køre* er slutlyden er åbent å- se opgave 1.28)

Opgave 1.28

bliver, ældre, tidligere, lever, venner, flere, være, overlever, svære, følger, sundere,
mindre, længere, problemer, kommer, danskere, bevæger

Opgave 1.29

er, gren, germansk, efter, der, svensk, vestlig, efter, dem